

Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer: KN2025/01284

Stockholm 2025-10-30

Remissvar SOU 2025:68 Nya samverkansformer, modern byggnads- och reparationsberedskap – för ökad försörjningsberedskap

Glasbranschföreningen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för cirka 400 glas-mästerier, bilglasmästerier och glas- och fasadentreprenörer i Sverige. Medlemsföretagen svarar för 85 procent av omsättningen i branschen.

Glasbranschföreningen har tagit del av rubricerad utredning och har följande kommentarer.

I frågor rörande beredskap, nya samverkansformer och en modern byggnads- och reparationsberedskap samarbetar sex bransch- och arbetsgivarförbund inom byggsektorn: Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna, Glasbranschföreningen, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen och Maskinentreprenörerna. Organisationerna står eniga bakom ett antal ställningstaganden för att säkerställa att byggnads- och reparationsberedskapen blir effektiv, ändamålsenlig och långsiktigt hållbar. Ställningstagandena redovisas i bilaga 1 till detta remissvar.

Våra övergripande kommentarer

Glasbranschföreningen har följande övergripande kommentarer:

- **Påskynda arbetet med att få en Bygg- och reparationsberedskap (BRB) på plats**
Med tanke på vad som händer i vår närhet och i omvärlden är det brådskande att få till en väl fungerande bygg- och reparationsberedskap i Sverige. Vi vill därför trycka på vikten av en snabb etablering av den nationella BRB-strukturen.
- **En BRB-organisation med tydligt mandat och tydlig ansvarsfördelning**
Tillse att BRB-organisationen får ett tydligt mandat och tydlig ansvarsfördelning mellan involverade aktörer samt att en struktur för samverkan med näringslivet (bransch-

organisationer och företag) tidigt inrättas. Vi tillstyrker förslaget om en särskild förordning för BRB-kansliet. Vi anser att §8 i förslaget behöver förstärkas för att tydliggöra vikten av samverkan med näringslivet, där ordvalet "bör" inte är tillräckligt. Samverkan med näringslivet är helt centralt för att få en fungerande BRB och utredningen skriver också att "Byggnads- och reparationsberedskapen i landet kommer således att vara helt beroende av företagens insatser."

- **Undvik tvingande lagstiftning**

Tvingande lagstiftning för företag är inte rätt väg att gå, utan fokus bör i stället vara på frivillighet, incitament och avtal, likt hanteringen i Finland.

- **Försörjningsberedskapsavtal**

Vi stödjer förslaget om införande av försörjningsberedskapsavtal (f-avtal) och uppmanar myndigheterna att tidigt börja utveckla dessa då det ger en tydlighet för företagen om vad avtalen kan innebära och därmed hur dessa kan mötas. Avtalen bör baseras på frivillighet, omfatta såväl kriser som höjd beredskap och måste ha en tydlighet avseende ersättning. Vi stödjer förslaget om att offentliga aktörer alltid ska överväga försörjningsberedskapsaspekter, i samverkan och avtal med företag, om upphandlingens art motiverar detta.

- **Försörjningsanalyser inom sektorn**

Arbetet med försörjningsanalyser inom bygg- och anläggningssektorn måste påbörjas omgående. Erfarenheter från Ukraina visar att glas är ett kritiskt material, se mer information nedan, varför glas bör vara ett av de material som prioriteras av myndigheterna, både avseende material, utrustning och kompetens i utförandeledet.

- **Finansiering**

Det är staten som måste ha huvudansvaret för finansieringen av bygg- och reparationsberedskapen. Ansvar och risker ska fördelas på ett balanserat sätt mellan staten och företagen. En långsiktig och förutsägbar finansieringsmodell är en viktig förutsättning för en väl fungerande BRB.

Glasbranschen besitter unik kompetens

Glasbranschföreningens medlemmar levererar produkter och tjänster, i form av konstruktionsstöd och montering av byggnadsglas, till samhällsbyggnadssektorn. Detsamma gäller även för bilglas, som också är en viktig produkt/tjänst att hantera ur beredskapsperspektiv. Branschen utvecklar kontinuerligt anvisningar inom byggnadsglas och bilglas samt har auktorisationer inom både byggnadsglas och bilglas.

Arbeten med glas kräver specifik kunskap och branschens medlemmar besitter unik kompetens som är oumbärlig i framtida kriser, beredskap och krig. Branschen är beroende av glasråvara för att kunna bedriva sin verksamhet. Glas bör vara ett prioriterat material i BRB, både avseende material och den kompetens som Glasbranschföreningens medlemmar besitter.

Parallellt med att en bygg- och reparationsberedskap utvecklas och införs i Sverige är det också viktigt att stärka resiliensen avseende glasråvaran genom att stärka den europeiska

glasindustrin. I dagsläget sker ingen planglasproduktion i Sverige och antalet produktionsanläggningar i Europa minskar kontinuerligt. I kriget i Ukraina har glas identifierats som ett av de mest kritiska materialen. Detta har bland annat lyfts i olika artiklar i media, t ex <https://www.theguardian.com/world/2023/aug/20/ukraine-people-back-first-needs-glass-broken-windows> Att stärka den europeiska glasindustrin är viktigt för att öka resiliensen vilket nämns som ett exempel i rådets slutsatser från den 23 oktober 2025 [20251023-european-council-conclusions-en.pdf](#). *"The European Council recalls the urgent need to intensify collective efforts to ensure Europe's industrial renewal, modernisation and decarbonisation in a technologically neutral manner. It underlines in this context that particular attention should be paid to traditional industries, notably the automotive, shipping, and aviation industries as well as energy-intensive industries, such as steel and metals, chemicals, cement, **glass** and ceramics, and pulp and paper, so that they remain resilient and competitive in a global market and a challenging geopolitical environment"*

Glasbranschföreningen ser fram emot att vara en del i arbetet med att bygga upp Sveriges bygg- och reparationsberedskap tillsammans med staten och aktörerna inom byggsektorn.

Glasbranschföreningen ställer sig i övrigt bakom Svenskt Näringslivs remissyttrande.

JENNY SVÄRD

vd

Glasbranschföreningen

08-453 90 74

Jenny.svard@gbf.se

Bilaga 1. Gemensamma ställningstaganden inom svensk byggsektor för en modern byggnads- och reparationsberedskap

I frågor rörande beredskap, nya samverkansformer och en modern byggnads- och reparationsberedskap samarbetar sex bransch- och arbetsgivarförbund inom byggsektorn: Byggföretagen, Byggmaterialindustrierna, Glasbranschföreningen, Innovationsföretagen, Installatörsföretagen och Maskinentreprenörerna. Organisationerna står eniga bakom ett antal ställningstaganden för att säkerställa att byggnads- och reparationsberedskapen blir effektiv, ändamålsenlig och långsiktigt hållbar.

Gemensamma ställningstaganden

1. Snabb etablering av byggnads- och reparationsberedskap

En fungerande BRB kan inte vänta. Kansliet måste vara på plats under 2026 och en landsomfattande organisation ha skapats senast 2028. Detta ger tid för övning, samverkan och uppbyggnad av resurser innan 2031.

2. Frivillighet och incitament framför tvång

Vi avstyrker förslag om tvingande lagstiftning. Företagens engagemang ska bygga på frivillighet, tydliga incitament och marknadsmässiga avtal – det skapar flexibilitet och långsiktig hållbarhet.

3. Obligatorisk samverkan med näringslivet

Samverkan är en grundförutsättning för att BRB ska fungera. Förordningen måste därför ange att BRB-kansliet ska samverka med näringslivet, inte bara bör. Byggsektorn inom Svenskt Näringsliv kan tillföra sektors- och branschspecifik kompetens och säkerställa att samverkan sker på konkurrensneutral grund. Ersättning behöver utgå för mer omfattande uppdrag.

4. Tydliggör roller och ansvar hos myndigheterna

Roller, ansvar och mandat mellan Tillväxtverket, Boverket och övriga berörda myndigheter ska vara tydligt definierade. Samtidigt bör myndigheterna ges tydliga mandat och processer för att identifiera och hantera frågor som faller utanför det egna uppdraget, så att inga viktiga områden lämnas obeaktade. Det är avgörande att myndigheterna agerar samordnat och tar gemensamt ansvar för helheten.

5. Försörjningsanalyser och förstärkningsresurser

Analyser av kritiska resurser inom bygg- och materialsektorn måste starta omgående. Dessa ska omfatta både produkter och tjänster samt planering för materiel, maskiner och kvalificerad personal, inklusive teknikkonsulter och projektledare.

6. Nationellt register för maskinresurser

Ett nationellt register över tunga anläggningsmaskiner bör upprättas. Det är avgörande för att säkerställa tillgång och skydd vid kris eller krig. Komplettera det befintliga vägtrafikregistret (VTR) hos Transportstyrelsen snarare än att skapa ett nytt it-system.

7. Ge mandat till lokala aktörer

Lokala aktörer måste ges mandat att agera vid kris, då central styrning kan vara otillräcklig. Beredskapen måste utgå från krigets verklighet, där el och kommunikation kan vara utslagna.

8. Kostnadsneutralitet för beredskapsarbete

Företag som tecknar avtal om att upprätthålla beredskap i fred och utföra tjänster i händelse av höjd beredskap/krig, ska inte bära kostnaden själva. Ersättning måste utgå för personal, maskiner, lagerhållning, deltagande i övningar och övriga tjänster.

9. Skydd för företag och medarbetare

Erfarenheter från Ukraina visar att civil infrastruktur och personal inom byggnads- och reparationsberedskap är prioriterade mål. Upprätta styrkor för närskydd, och ge myndigheter uppdrag att öva samarbete på skadeplats mellan aktörer som beställare, kommun, polis, militär, räddningstjänst och företagare med beredskapsavtal.

Företagarna inom svensk byggsektor står redo att bidra till Sveriges säkerhet och förmåga att stå emot kriser och hot.

*Byggföretagen
Byggmaterialindustrierna
Glasbranschföreningen
Innovationsföretagen
Installatörsföretagen
Maskinentreprenörerna*